

ספרות עברית וכללית

2 יחידות לימוד

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה חמישה פרקים.

- פרק ראשון — שירה (שירת ימי הביניים, שירת ביאליק, שירת המאה ה־20)
פרק שני — סיפור קצר
פרק שלישי — דרמה
פרק רביעי — רומאן ונובלה
פרק חמישי — סיפור שלא נלמד

משלושת הפרקים הראשונים יש לבחור בשני פרקים, ולענות על השאלות לפי ההוראות בכל פרק (לכל פרק — 28 נקודות).
הפרק הרביעי (רומאן ונובלה — 28 נקודות) והפרק החמישי (סיפור שלא נלמד — 16 נקודות) הם **חובה**.
עליך לענות על השאלות שבהם לפי ההוראות בכל פרק.

ג. חומר עזר מותר בשימוש: (1) לנבחנים אינטרניים: רשימה מודפסת של היצירות שנלמדו.
(2) לנבחנים אקסטרניים: תכנית הלימודים המצורפת.

ד. הוראות מיוחדות: (1) רשום בראש כל תשובה את מספר הפרק ואת מספר השאלה שבחרת להשיב עליה.
(2) לנבחנים אינטרניים: **חובה** לצרף למחברת הבחינה את רשימת היצירות שנלמדו.
(3) **אין** להדגים באמצעות אותה היצירה בתשובות שונות.
(4) שים לב לכתב, לכתיב, לפיסוק ולכללי הדקדוק.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב ב**כְּטוּטָה** (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

/המשך מעבר לדף/

השאלות

פרק ראשון — שירה (שירת ימי הביניים, שירת ביאליק, שירת המאה ה־20)

אם בחרת בפרק זה, ענה על שתיים מן השאלות 1-18:
על שאלה אחת משירת ימי הביניים או משירת ביאליק (שאלות 1-6)
ועל שאלה אחת משירת המחצית הראשונה של המאה ה־20 או משירת המחצית
השנייה של המאה ה־20 (שאלות 7-18) (לכל שאלה — 14 נקודות).

ענה על אחת מן השאלות 1-6

שירת ימי הביניים

1. קרא את השיר שלפניך, וענה על שני הסעיפים א-ב שאחריו.

ישנה בחיק ילדות / יהודה הלוי

ישנה בחיק ילדות, למתי תשכבי! / דעי כי נעורים כנערת ננערו!
הלעד ימי השחרות? קומי צאי, / ראי מלאכי שיבה במוסר שחרו,
והתנערי מן הזמן, בצפרים / אשר מרסיסי לילה יתנערו.
דאי כדרור למצא דרור ממעילך / ומתולדות ימים כימים יסערו.
היי אחרי מלכך מרדפת, בסוד / נשמות אשר אל טוב יי נהרו!

א. בכל בתי השיר מופיעים פעלים בלשון ציווי (דעי, קומי, צאי וכדומה).

הסבר את התפקיד של פועלי הציווי בשיר ואת תרומתם לבניית משמעותו. (8 נקודות)

ב. הסבר והדגם על פי השיר שניים מן המושגים האלה: צימוד, שיבוץ, רשות לנשמת.

(6 נקודות)

2. קרא את השיר שלפניך, וענה על שני הסעיפים א-ב שאחרי.

שְׁחִי לָאֵל / שלמה אבן-גבירול

שְׁחִי לָאֵל, יְחִידָה תַּחֲכָמָה, / וְרוּצִי לַעֲבֹד אוֹתוֹ בְּאִימָה.
לַעֲזוֹלָמָךְ פָּנִי לִילֶיךָ וַיּוֹמַךְ, / וְלָמָּה תִרְדְּפִי הֶבֶל וְלָמָּה?
מְשׁוּלָה אֶת בְּחִיּוֹתֶיךָ לָאֵל חִי, / אֲשֶׁר נִעְלָם כְּמוֹ אֶת נִעְלָמָה.
הֲלֹא אִם יוֹצֵרְךָ טָהוֹר וְנָקִי – / דְּעִי כִּי כֵן טָהוֹרָה אֶת וְתָמָה.
5 חֲסִין יֵשֵׁא שְׁחָקִים עַל זְרוּעוֹ – / כְּמוֹ תִשְׁאִי גִוְיָה נֶאֱלָמָה.
זְמִירוֹת קִדְמִי, נִפְשִׁי, לְצוּרֶךָ / אֲשֶׁר לֹא שָׁם דְּמוּתֶךָ בְּאֶדְמָה
קָרְבִי, בְּרַכּוֹ תָמִיד לְצוּרְכֶם / אֲשֶׁר לִשְׁמוֹ תִּהְלֵל כָּל נִשְׁמָה!

א. פרש את שני בתי הסיום בשיר, והסבר את הקשר שלהם לבתים 3-5. (8 נקודות)

ב. הסבר והדגם על פי השיר שניים מן המושגים האלה: צימוד, שיבוץ, רשות לנשמת.

(6 נקודות)

3. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחרי.

טָרָם הַיּוֹתִי / שלמה אבן-גבירול

טָרָם הַיּוֹתִי חֲסִדְךָ בְּאֵנִי, / הַשֵּׁם לִישׁ אֵין וְהַמְצִיאֲנִי.
מִי הוּא אֲשֶׁר רָקַם תְּמוּנָתִי? וּמִי / עֲצָמִי בְּכוֹר יִצְחָק וְהַקְפִּיאֲנִי?
מִי הוּא אֲשֶׁר נִפְחַח גִּשְׁמָה בִּי? וּמִי / בְּטָן שְׁאוּל פָּתַח וְהוֹצִיאֲנִי?
מִי נִהְגִּי מְנוּעוּרֵי עַד הָלֵם? / מִי לְמַדְנִי בֵּין וְהַפְּלִיאֲנִי?
אֲמָנָם אֲנִי חֲמֹר בְּקָרְבִי יָדְךָ / אֶתָּה עֲשִׂיתָנִי, אֲמָת, לֹא אֲנִי.
אוֹדָה עָלֶי פִּשְׁעִי וְלֹא אִמְרָ לְךָ, / כִּי הֶעָרִים נָחַשׁ וְהַשִּׁיאֲנִי.
אֵיכָה אֶכְחַד מִמֶּךָ חֲטָאִי? הֲלֹא / טָרָם הַיּוֹתִי חֲסִדְךָ בְּאֵנִי!

בשיר זה מתוארים שלבים ביצירת האדם.

הצג את השלבים האלה, והסבר את תפיסת העולם העולה מתיאור זה.

שירת ביאליק

4. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

לא זכיתי באור מן ההפקר / חיים נחמן ביאליק

לא זכיתי באור מן ההפקר,
אף לא-בא לי בירשה מאבי,
כי מסלעי וצורי נקרתי
וחצבתיו מלכבי.

ניצוץ אחד בצור לבי מסתתר,
ניצוץ קטן – אף כלו שלי הוא,
לא שאלתי מאיש, לא גנבתי –
כי ממני ובי הוא.

ותחת פטיש צרתי הגדולות
כי יתפוצץ לבבי, צור-עזי,
זה הניצוץ עף, נתו אל-עיני,
ומעיני – לחרתי.

ומחרתי יתמלט ללבבכם,
ובאור אשכם הצתי, יתעלם
ואנכי בחלבי ובדמי
את-הבערה אשלם.

תאר את מוטיב הלב בשיר, והסבר את התרומה של מוטיב זה לבניית משמעות השיר.

5. קרא את השיר שלפניך, וענה על שני הסעיפים א-ב שאחריו.

חוזה, לך ברח / חיים נחמן ביאליק

„לך ברח?“ – לא-יברח איש כמוני!
הלוח בלאט למדני בקרי,
גם דבר פן לא-למדה לשוני
ויקנודם כבד ופל דברי.

ואם-כחי תם לריק – לא-פשעי,
חטאתכם היא ושאו העון!
לא-מצא תחתיו סדן פטישי,
קרדמי בא בעץ רקבון.

אין דבר! אשלים עם-גורלי:
את-פלי אקשר לחגורתי,
ושכיר היום בלי שכר פעלי
אשובה לי בלאט כשבאתי.

אל-נוי אשוב ואל-עמקיו
ואכרת ברית עם שקמי יער;
ואתם – אתם מסוס ורקב
ומחר ישא כלכם סער.

א. האם לדעתך שיר זה הוא שיר מחאה? הסבר והדגם את דבריך. (9 נקודות)

ב. האם לדעתך היחסים המתוארים בשיר בין הדובר ובין החברה יכולים להיות רלוונטיים גם

ליחסים בין מנהיג ובין ציבור בימינו? נמק והדגם את דבריך. (5 נקודות)

6. קרא את השיר שלפניך, ונענה על השאלה שאחריו.

ואם ישאל המלאך / חיים נחמן ביאליק

בית 1 בְּנִי, נִשְׁמָתְךָ אֵיזָה? –

„שִׁיט בְּעוֹלָם, בְּקִשְׁנָה, מְלֹאכִי!
יֵשׁ בְּעוֹלָם כָּפָר שְׁאֵנָן, מְקַף חוֹמַת יַעֲרִים,
וְלִכְפֹּר רְקִיעַ תְּכֵלֶת, בְּלִי מַצְרִים רְקִיעַ,
וְלִרְקִיעַ הַתְּכֵלֶת בַּת-יְחִידָה בְּאִמְצָע:
עַב יְחִידָה, לְבָנָה וְקִטְנָה.
וּבִצְהָרֵי יוֹם קִיץ בְּדָד שֶׁחֶק-שָׁם יֵלֵד,
יֵלֵד עֲזוּב לְנַפְשׁוֹ, רֶךְ וְיָחִיד וְחוֹלָם –
וְאֲנִי הוּא הַיֵּלֵד, מְלֹאכִי.

פַּעַם אַחַת הִתְעַלֵּף כָּל-הָעוֹלָם וַיִּשְׁתַּק,
וְשְׁתֵּי עֵינֵי הַיֵּלֵד הִשְׁמִימָה נִמְשָׁכוֹ,
וַיִּרְאֶנָּה, הַיְחִידָה, הַזֵּכָה, הַבְּרוּרָה,
וְנִפְשׁוֹ יִצְאָה בְּרֹאוֹתוֹ, כְּצֵאת יוֹנָה מִשׁוֹבָכָה,
אֶל הָעֵב הַנִּחְמָדָה.”

– וְתַמּוּג?

בית 2 „גַּם-שֶׁמֶשׁ יֵשׁ בְּעוֹלָם, מְלֹאכִי!

אֶת-נִשְׁמָתִי הַצִּילָה קֶרֶן פֶּזַח רַחֲמָנִיָּה,
וְעַל-כִּנְפֵי הַזֶּהָר יָמִים רַבִּים פְּזוּה
כְּצִפְרֵת לְבָנָה;
פַּעַם רָכְבָּה בְּבִקְר עַל-גֹּב קֶרֶן הַזֹּהָב,
הַלּוֹף הַלֵּכָה לְבִקֵּשׁ פְּנִינַת טַל בֵּין הַדָּשָׁאִים,
וְדַמְעָה וָכָה וְתַמָּה אֲזַי עַל-לַחֲיֵי רַעְדָּה,
וְתוֹדַעַז עַתָּה וְנִשְׁמָתִי צָנְחָה –
וְתִשְׁתַּקַּע בְּדַמְעָה.”

– וְתִיבֶשׁ?

בית 3 „לֹא, כִּי נִשְׁרָה עַל-דָּף גִּמְרָא קְדוֹשָׁה.

גִּמְרָא הֵיחָה לְזִקְנֵי שְׁעִירַת גְּוִילִים וּמַעֲוָכָה,
וּבִכְרֶסָה – שְׁתֵּי שְׁעֵרוֹת שֶׁל-זִקְנֵי הַלֵּבָן,
חוֹטֵי צִיצִיּוֹת פְּסוּלוֹת שֶׁל-טְלִיתוֹ הַקִּטְנָה
וְסִמְנִים שֶׁל-הַרְבֵּה טְפוֹת חֶלֶב וְשַׁעֲוָה,
וּבְגִמְרָא הַזֹּאת, בְּמַעְצֵי אוֹתִיּוֹת מִתּוֹת
בְּדָד פֶּרֶפְרָה נִשְׁמָתִי.”

– וְתַחֲנֹק?

בית 4 „לֹא, פֶּרֶפְרָה וְתִשְׁוֹרֵר, מְלֹאכִי!

בְּאוֹתִיּוֹת הַמִּתּוֹת שִׁירֵי חַיִּים הַקְּרוּ,
וּבְאַרְוֹן סִפְרֵי זִקְנֵי מִתִּי עוֹלָם נִדְעָזְעוּ.
שׁוֹנִים הָיוּ הַשִּׁירִים: עַל-עַב קִטְנָה וּבְהִירָה,
עַלִי קֶרֶן הַזֵּהָב וְעַלִי דַמְעָה מִזִּהְרָה,
עַלִי צִיצִיּוֹת פְּסוּלוֹת וְעַלִי טְפוֹת שֶׁל-שַׁעֲוָה –
אֵף שִׁיר אֶחָד לֹא יִדְעָה – שִׁיר עֲלוּמִים וְאַהֲבָה.
וְתֵכֶל לְצֵאתָ, וְתַהֲמָה, וְלֹא-מִצְאָה תִנְחוּמִין,
וְתַתְּעַלֵּף עַד-כְּלוֹתָהּ, וְיִהְיֶה צֶרֶף-לָהּ עַד-מוֹת.
פַּעַם אַחַת פִּקְדָתִי אֶת-גִּמְרָתִי הִכְלָה –
וְהִנֵּה פֶרֶחָה מִתּוֹכָה נִשְׁמָתִי.

בית 5 וְעֵדִין הִיא טָסָה וּמִשׁוֹטְטֶת בְּעוֹלָם,

מִשׁוֹטְטֶת וְתוֹעָה וְאֵינָה מוֹצֵאת תִּנְחוּמִין;
וּבְלִילוֹת הַצְּנוּעִים שֶׁבְּתַחֲלֵת כָּל-חֹדֶשׁ,
בְּהַתְּפַלֵּל הָעוֹלָם עַלִי פְּגִימַת הַלְּבָנָה,
הִיא מִתְּרַפֶּקָה בְּכִנְפָּהּ עַלִי שַׁעַר הָאֲהָבָה,
מִתְּרַפֶּקָה, דּוֹפְקָת וּבוֹכִיָּה בְּחֻשָּׁאִי,
וּמִתְּפַלֵּלָה עַל-הָאֲהָבָה.”

תאר את עולמו הפנימי של המשורר על פי בית 4 ועל פי בית 5 בשיר.

הסבר שניים מן האמצעים הרטוריים שבאמצעותם עולם זה מעוצב בשיר.

ענה על אחת מן השאלות 7-18

שירת המאה ה-20

שירת המחצית הראשונה של המאה ה-20

שירת אורי צבי גרינברג

7. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

שיר נס השיר / אורי צבי גרינברג

כל שיר אִמְתִּי – הוא נס:

הוא פתיחת השער והפְּשִׁלַת הוֹלֹן:

מְשִׁיב רִיחוֹת הַנִּיחוּחַ מִן הַשָּׂדֶה הָאֲבוּד:

מֵאֲבִי הַנַּחַל וּמִנֶּפֶשׁ הַבָּאָר וְהַקִּילּוֹן:

לְשֵׁם עֲפוֹת צִפְרִים בְּעִינִים סְגוּרוֹת:

כָּנָף לְמִטָּה וְכָנָף לְרוֹם – –

הַיְלָדוֹת הַיָּא מַעֲבֵר מִזָּה שֶׁל הַתְּהוֹם:

הַשִּׁמְשׁ עוֹלָה שֶׁם כָּלֵב הַלְּבָבוֹת הַקּוֹרְנִים

בְּשִׁאֲגַת כְּסוּפֶם לְמַעַלָּה מִן חֲלוֹם.

אֲנִי מִמֶּשֶׁשׁ אֶת הָעֲנָפִים וְגִזְעֵי הָעֵצִים הַחֲמִים

אֶת הָרִגְלִים הַדְּקוֹת שֶׁל אֵילוֹת הַשָּׂדֶה

וְאֶת גּוֹפֶן,

וְאַחֲרֵי צִפּוֹר מִדְּדֵה־שֵׁם גַּם אֲנִי מִדְּדָה.

הָאֵם אֵינֶנָּה, לֹא אֲדַע מְקוֹם עֲפָרָה

אֶךְ טְבוּעָה הִיא בְּמַהוּתִי בְּכֶסֶף שִׁיבְתָּה וְתַמַּת הַנֶּעֱרָה.

וְשִׁיר הָעֶרֶשׁ עַל גְּדִי הַזֶּהָב

שֶׁנִּסְעָה לְסַחֵר מְגִדִּים

צְמוּקִים וְשִׁקְדִּים וּוְרָדִים

הוֹמָה בְּלֵב כְּכִנְרֵת־נְגוּנָיו שֶׁל הָאֵב.

אֲנִי אוֹהֵב הַמֶּאֱכָלִים וְהַבְּשָׂמִים שֶׁהוּא אֹהֵב

וְכוֹאֵב כְּאֵב גְּלוּת הַשְּׂכִינָה אֲשֶׁר הוּא כְּאֵב.

כיצד באות לידי ביטוי בשיר כולו "פתיחת השער והפְּשִׁלַת הוֹלֹן" (בית ראשון)? הסבר והדגם

את דברך.

8. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

שיר אמי והנחל / אורי צבי גרינברג

ואולי אל הנחל ההוא מימי הנערות
השוטף פי סדנו של העץ הפרות
המלחך את גדרות הזרדים החומים
של גני הפרות שם, תבוא הנערה
אדמת השער, היא אמי.. דמדומים.
ותפשט בגדיה ובכתנת משיה
תרד שם בנחל, אראנה שוחה:
אלהית היא במים נאה בכה!
דומיה וניחוח פרות מסביב.
ואני עוד אינני ביקום ואבי
עודו עלם בנוף בית אמו ואביו.

והנה היא עולה מן הנחל.. אמי:
הנערה הברה אדמת השער
בלבנת הבתולים בכתנת משיה
ואין היא רואה את בנה המבגר
העומד ורואה את אמו בעולם
ונערה היא בטרם-עת-אם, באשיה
נוגה ראשה בערב יום אל גדרות
הזרדים החומים
של גני הפרות,
שנוספה על מתקם מתיקות דמדומים..

הה הכסיף זה הראש והשלג זה הראש
עדי שנכפש בדמו בעפר
שנשפך בידי גוי גרמני באכזר.
והבן לא שלם ואת הבור לא חפר.

הצבעים הם מוטיב מרכזי בשיר זה.

תאר כיצד בא לידי ביטוי מוטיב זה בשיר, והסבר את תרומת המוטיב לבניית משמעות השיר.

9. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריך.

תפלה אחרונה / אורי צבי גרינברג

הִרְפִּינֵנוּ, אִם רְצוֹנְךָ בְּכֶךָ, כְּאִשֹּׁר תִּכְלֶף אֵילָנוֹת
בְּכֶכֶד הַבְּרָכָה הַמְתוֹקָה מִתְמוֹז עַד תִּשְׁרִי,
כִּי גַם אֲנוּ עֲצִיף עִם יְבוֹל הַיְּגוֹנִים הַכְּבֵד;
אֵךְ אֵל נָא תַעֲקֹרְנוּ מִשְׁרֵשׁ זֶה הָאֲדָמָה,
כִּי בְּחִרְנוּ לַהֲיוֹת בָּהּ כְּמוֹ שִׁשְׁתִּלֶּת אוֹתָנוּ
בְּעִגּוֹל הַיָּמִים וְהַלִּילוֹת.

אִם גָּזַר הוּא מִפִּיד: בֵּל יִגַּע מִצְחָנוּ בַּגְּבָהוֹת
וְלֹא נַעֲפִיל עַל שְׁלָבִים בְּסֵלֶם הַזֶּהָב בְּחִזּוֹן –
תִּנְּנוּ וְנִכְרָה בְּרִית עִם אֲדָמְתְּךָ הַחִיָּה
בְּעִמְק־הָאָדָם הַיָּפָה,
וּבְלוֹחַ חַיֵּינוּ מִחַה שְׁלוֹשׁ אוֹתִיּוֹת: מָוֶת.

הסבר מהי הבקשה שהדובר בשיר מבקש מן האל, והדגם את דבריך.

10. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

אליהו הנביא / אורי צבי גרינברג

- בית 1 ..שֶׁשָׁה מְלִיּוֹנִים כּוֹסוֹת אֱלִיהוּ בְּדָם תַּחַת יַיִן. הם הָיוּ סִבְלָנִים וְרָצוּ לַחֲכוֹת לוֹ,
שֶׁשָׁה מְלִיּוֹנִים בְּגִי-חֲרִיר, אֲבָל הַגּוֹיִים לֹא נִתְּנוּ לַחֲכוֹת.
- בית 2 לֹא יָבֹא אֱלִיהוּ לִפְקֹד גְּוִיהֶם, הוא נִשְׁאָר עַל קִבְרָם: הִיְהוּדִי הִיְחִיד
שֶׁם יוֹשְׁבִים הַמְרַצְחִים; לְבִלְתִּי מִרְמָה... כְּאֻמַּת הַגּוֹיִים,
וְיָדוֹ לֹא תִגַּע בְּכַפּוֹת הַמִּנְעוּל.
- בית 3 לֹא יָבֹא אֱלִיהוּ לְטַעַם מְכּוֹסוֹת שֶׁם יֵשֵׁב לוֹ בְּדָד, שֶׁם יֵשֵׁב לוֹ יָדָם
בְּהֵן דָּם תַּחַת יַיִ"שׁ לְסַעוּדַת הַגּוֹיִים. יוֹמָם וְלַיִל בְּאֶבְלוֹ סָחֹר סָחֹר,
חֶרֶף וְקִיץ, גֶּשֶׁם וְכַפּוֹר.
- בית 4 יָרַח שֶׁל פֶּסַח וְשֹׁדֶה כּוֹכָבִים.. לא יִקְצֹף עָלָיו גּוֹי, לֹא יִנְבַּח עָלָיו כָּלֵב,
דּוּמִיָּה, דּוּמִיָּהוּ — כִּי אֵינָנו גּוֹף חַי מִבְּשָׂר וּמַדָּם.
- בית 5 אֶפְלוּ בְּחִלּוֹם לֹא אֶקְלַע אֱלִיהוּ! הוא רוֹחֲנוּ בְּלֶבֶד, הוא הִדּוּי לֹלֵא דָמוֹת,
צָרִיד לָעֵבֶר יָם אֶפְלוּ בְּחִלּוֹם — תַּחֲתִיו גּוֹלְלִים: מְרַחֲקִים-מְרַחֲקִים
וְזַעֲמִים חֲנוּקִים:
- בית 6 הוא נִשְׁאָר עַל קִבְרוֹת־יְהוּדִי-בְּכֹאֲבָם: כִּי לֹלֵא תִנְחוּמִים
הֵם אֶהְבוּהוּ וְהוּא אֶהָבָם. כִּי לֹלֵא שְׁלוֹמִים —

הסבר והדגם כיצד אָבָל ואובדן באים לידי ביטוי בשיר זה.

שירת המחצית השנייה של המאה ה-20

אם בחרת לענות על חלק זה, ענה על שאלה אחת בנושא שלמדת.

זהויות

11. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

שני יסודות/ זלדה

הִלֵּבָה אוֹמֶרֶת לְבְרוֹשׁ
כְּאִשֶּׁר אָנִי רוֹאָה
כְּמָה אֶתָּה שְׁאֵנָן
כְּמָה עוֹטָה גֶּאוֹן
מִשְׁהוּ בְּתוֹכִי מִשְׁתוֹלֵל
אֵיךְ אֶפְשֶׁר לַעֲבֹר אֶת הַחַיִּים
הַנּוֹרָאִים הָאֵלֶּה
בְּלִי שְׂמֵץ שֶׁל טְרוֹף
בְּלִי שְׂמֵץ שֶׁל רוֹחֲנִיּוֹת
בְּלִי שְׂמֵץ שֶׁל דְּמִיוֹן
בְּלִי שְׂמֵץ שֶׁל חֲרוּת
בְּגִאָּה עֲתִיקָה וְקוֹדֶרֶת.
לוֹ יִכְלְתִי הָיִיתִי שׁוֹרֶפֶת
אֶת הַמִּמְסָד
שֶׁשָּׁמוֹ תְּקוּפוֹת הַשָּׁנָה
וְאֵת הַתְּלוּת הָאֲרוּרָה שֶׁלִּי
בְּאֶדְמָה, בְּאֵוִיר, בְּשֶׁמֶשׁ, בְּמָטָר וּבִטֵּל.
הַבְּרוֹשׁ שׁוֹתֵק,
הוּא יוֹדֵעַ שֶׁיֵּשׁ בּוֹ טְרוֹף
שֶׁיֵּשׁ בּוֹ חֲרוּת
שֶׁיֵּשׁ בּוֹ דְּמִיוֹן
שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רוֹחֲנִיּוֹת
אֵךְ הַשְּׁלֵהֶבֶת לֹא תִבִּין
הַשְּׁלֵהֶבֶת לֹא תֵאֱמִין.

לדעתך, איזה יחס מעוררים בקורא הדברנות של השלהבת ותוכן דבריה והשתיקה של הברוש?

נמק והדגם את דבריך.

12. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

שְׁדוּת / שמעון אדף

לְקַח לִי עֲשָׂרִים שָׁנָה לְאַהֲבָה
אֶת הַחֹר בְּאֻמְצַע שׁוֹם מְקוֹם הָיָה.
פְּקַעוֹת הַבְּתָנָה הַפִּיצוּ לְהִבָּה לְבָנָה
וְהָרוּחַ הָיְתָה בְּעוֹכְרֵי הַבְּרוּשִׁים,
עַד שֶׁרָאִיתִי לְרֹאשׁוֹנָה, 5
בְּעֵינַי נְכוֹנָה,
אֶת הַבְּתִים חֲסָרֵי הַתְּחֻכּוֹם תַּחַת גֵּג הָעֲנָנִים,
עַד שֶׁשִּׁמְעֵתִי
אֶת הַהִמָּה הַמְּפֹלָאָה שֶׁל הָרְחוֹב.
לַחֹשׁ אַחֲרוֹן שֶׁפְּלִטוּ גְלִי הָאֶסְפֹּלֶט 10
הַתְּעָרֵב
בְּרַחֲשׁ טְרִיקַת הָעָרֵב עַל הַקֶּרֶקַע,
בְּקוֹלָהּ שֶׁל אִשָּׁה נִשְׁכַּחַת, שֶׁבְּגָד בָּהּ
וְסִפָּר אֶת הָאֻמָּת שֶׁהִשְׁתַּדְּלָה
לְהִסְתִּיר בְּפָנֶיהָ. 15

עֲשָׂרוֹת שָׁנִים שֶׁל שְׁחִיקָה
לְמַדּוֹ אֶת הַיְלָדִים לְלַטֵּף אֶת הַמִּים בְּאַבָּן,
לְשַׁכְּשֵׁן בְּשִׁלּוּלֵיּוֹת סִירוֹת נִיר בְּתִקְוָה מְגֻחֶכֶת.
עֲבָרָן הַקֶּרֶקֶסִי שֶׁל הַנְּעֻרוֹת פָּרַח בְּהִנָּף שֶׁל חֲצֵאִית
בְּשֶׁהֶמוֹן נִסַּר אוֹתוֹ בְּמִבְטָאוֹ. 20
רַק מְקוֹמוֹת חֲסָרֵי אֶהְבָּה זֹכִים לְאַהֲבָה מְחֻלָּטָה.

הסבר והדגם כיצד "החור באמצע שום מקום" (שורה 2) נעשה בשיר למקום בעל נוכחות ואופי.

מה זאת אהבה?

13 . קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחרינו.

שיר לאוהבים הנבונים / נתן זך

שִׁיר לְאוֹהֲבִים הַנְּבוֹנִים
אֲשֶׁר בְּתוֹנָה יֵאָהֲבוּ.
יְמִיהֶם בְּנְעִימִים יִחְלְפוּ,
גַּם בְּרִדְתָּם שְׁאוֹל לֹא יִזְקֶנּוּ,
נִצַּח לֹא יִפְרֹדוּ, יַחַד יִחְיוּ
בְּבֵית אֶחָד.

שִׁיר לְאוֹהֲבִים הַנְּבוֹנִים
עַל מִשְׁכָּבָם בְּאֵין מְלָה.
בְּיָד אַחַת אֶת הַמְּנוּרָה יִכְבוּ,
יַחַד יַעֲצֻמוּ אֶת עֵינֵיהֶם,
זֶה אֶת זֶה יְבָרְכוּ,
וּבִעֵת הָאֶחָד קוֹרֵא –
אֶת הָאוֹר הַקָּטָן יִדְלִיק הוּא.
אֶת נְשִׁימַת יְלָדֵיהֶם שׁוֹמְעִים שְׁעוֹן
וְרוּחַ חַצוֹת.

שִׁיר לְאוֹהֲבִים הַנְּבוֹנִים
אֲשֶׁר בְּנוּ לָהֶם בֵּית וְאֶת דִּלְתוֹ נָעְלוּ.
הַגִּיפּוֹ הֵיטֵב אֶת הַתְּרִיסִים, בַּחוּץ קָר
וְרוּחַ וּמִצְפִּים בַּחוּץ לְמָטָר.
אוֹרֵחַ לֹא יִבּוֹא בְּלִילָה אֲשֶׁר כָּזָה
וְכִי יִבּוֹא – אֵל תַּפְתָּחוּ אֶת הַדֶּלֶת. מֵאַחֵר
וְרַק קָר נוֹשֵׁב בְּעוֹלָם. וְגַם הַמְּשׁוֹרֵר
מִמְצוּקָה, לֹא מִשְׁפַּע הוּא שָׂר. הַשָּׂאֲרוֹ
חֲבוּקִים.

בבית האחרון בשיר נזכרת דמות המשורר.

כיצד דמות זו תורמת לבניית משמעות השיר? הסבר והדגם את דבריך.

14. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

חנה ידעה / ט' כרמי

חנה ידעה מה טמון בתפוח.
היא לא נולדה אֶת־מול.
מִבֵּין צְלֵעוֹתָיו שֶׁל אָדָם
היא הִשְׁגִּיחָה בְּמַעֲשֵׂי בְּרָאשִׁית,
הִקְשִׁיכָה לְרֹחַשׁ דְּשָׁאִים וּשְׂרָצִים.

חנה ידעה מה טמון בתפוח.
הַמַּיִם זְעֵמוּ, הַלְכָּנָה הִשְׁחִירָה,
הָאוֹתִיּוֹת זָקְפוֹ אֶת קוֹצֵיהֶן,
חִיתוֹ-שָׂדֶה טָרְפוֹ אֶת הַשְּׁמוֹת,
וְהַקּוֹל אָמַר: כִּי טוֹב.

חנה ידעה מה טמון בתפוח.
כִּי טוֹב, כִּי טוֹב, וְשׁוֹב כִּי טוֹב,
זְרָמָה שֶׁל עֲדָנִים,
גֵּן לְדִגְמָה, מְשָׁקָה, רוֹוִי,
אִם לְמוֹפֶת, אֲשֶׁרִי כָּל חַי.

חנה ידעה מה טמון בתפוח.
לְאוֹר הַיּוֹם וּבִדְעָה צְלוּלָה,
גִּיפָה הַעִירִם מִכָּהָה אוֹר חֲמָה,
הִיא קָרְאָה דְּרוֹר לְתוֹלַעַת הַגְּדוֹלָה
שֶׁתְּכַרְסֵם אֶת שְׂרָשֵׁי הָעֵצִים.

הַסּוּף הָיָה טוֹב.
אָדָם, זָעַתוּ נִגְרָת כְּנֶהֱר,
הוֹדָה בְּסִנְיָה לְאוֹר הַחֶרֶב
כִּי לֹא נוֹתְרוּ בּוֹ שְׁמוֹת,
כִּי כַחֲתִּיו כָּלוּ מֶרֶב טוֹבָה,

כִּי טוֹב.

ארבעת הבתים הראשונים בשיר נפתחים במילים "חנה ידעה".

על פי הדברים שחווה יודעת, תאר והסבר כיצד מצטיירת דמותה בשיר.

לחיות בארץ-ישראל

15. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

יְרֵשָׁה / חיים גורי

הָאֵיל בָּא אַחֲרוֹן.
וְלֹא יָדַע אֲבָרְהָם כִּי הוּא
מֵשִׁיב עַל שְׂאֵלַת הַיָּלָד,
רֹאשִׁית-אוֹנוֹ בְּעֵת יוֹמוֹ עָרַב.

נִשָּׂא רֹאשׁוֹ הַשֹּׁב.
בְּרֹאוֹתוֹ כִּי לֹא חָלַם חֲלוֹם
וְהַמְלָאךָ נָצַב —
נִשְׁרָה הַמַּאֲכָלֶת מִיָּדוֹ.

הַיָּלָד שֶׁהִתַּר מֵאֲסוּרָיו
רָאָה אֶת גֵּב אָבִיו.

יִצְחָק, כְּמִסְפָּר, לֹא הֶעֱלָה קֶרֶבָן.
הוּא חִי יָמִים רַבִּים,
רָאָה בְּטוֹב, עַד אוֹר עֵינָיו כָּהָה.

אָבֵל אֶת הַשָּׂעָה הִקְיָא הוֹרִישׁ לְצִאָצְאָיו.
הֵם נוֹלָדִים
וּמַאֲכָלֶת בְּלִבָּם.

הסבר והדגם כיצד המשורר מעצב בשיר זה את הקשר בין העבר המקראי ובין ההווה הישראלית.

16. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

שִׁיר בִּבְקָר בִּבְקָר / אמיר גלבע

פְּתָאֵם קָם אָדָם בִּבְקָר וּמִרְגִּישׁ כִּי הוּא עִם וּמִתְחִיל לִלְכֹת
וּלְכֹל הַנִּפְגֵּשׁ בְּדַרְכּוֹ קוֹרֵא הוּא שְׁלוֹם.
דְּגוּגִים עוֹלִים מוֹל פָּנָיו מִבֵּין תְּרִיצֵי הַמְדַרְכֹת
וְנִיחוּחוֹת לְרֹאשׁוֹ מְדִיפִים עֲצֵי אֲזוּדָרְכָת.

הַטְלָלִים רוֹסְסִים וְהָרִים רְבּוּא קְרָנִים – הֵם יוֹלִידוּ חֶפֶת-שֶׁמֶשׁ לְכָל־וְלֹתֵיו.
וְהוּא צוֹחֵק גְּבוּרָת דּוֹרוֹת מִן הָהָרִים
וְנִבְלָמוֹת מִשְׁתַּחֲוּוֹת הַמְלָחְמוֹת אַפִּים
לְהוֹדִי אֶלֶף שָׁנִים מִפְּכוֹת בְּמִסְתָּרִים.

אֶלֶף שָׁנִים אֲעִירוֹת לְפָנָיו –
בְּפֶלֶג צוּנָן.
בְּשִׁיר רוּעִים.
בְּעֵנָף.

פְּתָאֵם קָם אָדָם בִּבְקָר וּמִרְגִּישׁ כִּי הוּא עִם וּמִתְחִיל לִלְכֹת
וְרֹאֶה כִּי חֹזֵר הָאֲבִיב כְּמוֹ הוֹרִיק שׁוֹב אֵילָן מִן הַשִּׁלְכָת.

בשיר זה יש אווירה של תקווה ואופטימיות.

הסבר והדגם כיצד אווירה זו נבנית בשיר.

שירים בעקבות השואה

17. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

כְּתוּב בְּעֶפְרוֹן בְּקֶרֶן הַחַתּוּם / דן פגיס

כָּאן בְּמִשְׁלֹחַ הַזֶּה
אֲנִי חוֹה
עִם הַכָּל בְּנֵי
אִם תִּרְאוּ אֶת בְּנֵי הַגָּדוֹל
מִזֶּן בֶּן אָדָם
תִּגִּידוּ לוֹ שְׁאֲנִי

המילה "בני" חוזרת בשיר קצר זה פעמיים, ואף המילה "בן" מופיעה בשיר.
הסבר את התרומה של מילים אלה לבניית משמעות השיר. הדגם את דבריך.

18. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

כְּתֻבַּת אִישׁ הַמַּחְנוֹת / אבנר טריינין

וְלֹא קָנְאוּ בּוֹ הָאֲחִים
עַל כְּתֻבַּת הַפָּסִים,
שָׁבָה הַלְבִּישׁוּ גַם אוֹתָם
כְּשֶׁחֻרְדּוּ מִן הַפָּסִים.

וְלֹא חָלַם וְלֹא פָתַר
וּמִן הָאֱלֹמָה לֹא קָם,
וְלֹא נִגְרַע שְׁעִיר־עִזִּים
בְּהִטְבֵּלָה בָדָם.

וְאַבְיָהֶם לֹא הִכִּירָה,
כִּי רַבּוּ בְנֵי־זְקוּנָיו,
וְרַק מִלְמַל חָיָה רָעָה
וְלִרְאוֹתָם לֹא שָׁב.

המילה "לא" חוזרת בשיר שבע פעמים.
הסבר את התרומה של חזרה זו לבניית משמעות השיר. הדגם את דבריך.

פרק שני – סיפור קצר

אם בחרת בפרק זה, ענה על שתיים מן השאלות 19-22 (לכל שאלה – 14 נקודות).

סיפורים מאת עגנון (בלי הסיפור הסיף)

19. בסיפורים רבים מאת עגנון מתואר פגם באופי של הדמויות המרכזיות ו/או מכשול בחייה.
א. תאר את הפגם באופי של הדמויות המרכזיות בסיפור מאת עגנון שלמדת, ו/או את המכשול בחייה. (6 נקודות)
ב. הסבר אם הדמויות המרכזיות מודעת לפגם או למכשול בחייה בשלבים שונים ביצירה, וכיצד היא מתמודדת עם פגם או מכשול זה. הדגם את דברך. (8 נקודות)
- סיפורים עבריים (בלי סיפורי עגנון), סיפורים מתורגמים (בלי הסיפור "רעידת אדמה בצ'ילה")
20. תאר קשרים בין הדמויות המרכזיות בסיפור שלמדת ובין דמויות אחרות (או בין דמויות אחרות בסיפור), והסבר את תרומתם להבנת משמעות הסיפור.

הסיף / ש"י עגנון

21. העבודה בגן וקבורת הסיף מעידות על הלך הרוח של המספר.
הסבר והדגם קביעה זו.
תאר את התוצאות של קבורת הסיף בגן, והסבר את תרומתן לבניית משמעות הסיפור.

רעידת אדמה בצ'ילה / היינריך פון קלייסט

22. הסבר והדגם כיצד באים לידי ביטוי בסיפור זה גילויים של רוע ואכזריות מצד אחד וגילויים של הקרבה ואצילות נפש מצד אחר.
מהי התרומה של גילויים אלה לבניית משמעות הנובלה? נמק והדגם את דברך.

פרק שלישי – דרמה

אם בחרת בפרק זה, ענה על אחת מן השאלות 23-26 (28 נקודות).

טרגדיות של סופוקלס: "אנטיגונה", "אדיפוס המלך" וטרגדיות של שקספיר: "המלט", "המלך ליר",

"מקבת", "אותלו", "רומיאו ויוליה"

23. מתח וחשש מפני הצפוי לקרות בונים את חוויית הקריאה בטרגדיות רבות.

הסבר והדגם קביעה זו על פי הטרגדיה שלמדת, וכתוב אילו רגשות מעורר בקוראים סיום הטרגדיה.

24. מצב של קלקול ושיבוש הסדר התקין ומאמצי תיקון והשבת הסדר על כנו הם שלבים בעלילת

הטרגדיה.

תאר שלבים אלה בעלילת הטרגדיה שלמדת, והסבר את תוצאותיהם.

מחזה מודרני (מן המאה ה-19 או מן המאה ה-20)

25. במחזות מודרניים רבים הדמות המרכזית סובלת מבדידות, אף על פי שהיא שייכת למערכת

משפחתית או חברתית.

תאר את הסיבות לבדידות של דמות מרכזית במחזה המודרני שלמדת, והסבר כיצד היא

מתמודדת עם בדידותה.

26. רגשות עזים כמו אהבה, שנאה, קנאה ונקמה מניעים את העלילה של מחזות רבים.

מהו הרגש (או הרגשות) המניע את המחזה המודרני שלמדת?

הסבר והדגם את דברך על פי שתי סצנות מן המחזה.

פרק רביעי – רומאן ונובלה

שים לב: פרק זה הוא חובה. ענה על אחת מן השאלות 27-30 (28 נקודות).

שים לב: על שאלות 27-28 תוכל לענות גם על פי אחד מן הרומאנים ברשימה שבשאלה 29.

27. באמצעות תיאור חייהם האישיים של בני אדם, המתרחשים בזמן ובמקום מסוימים, יצירות ספרות מעלות שאלות על חיי האדם בכלל (למשל שאלות של זהות, שאלות של ערכים ושל מוסר).

הסבר והדגם קביעה זו. בסס את דבריך על עלילת הרומאן או הנובלה שלמדת, על הדמויות ועל היחסים ביניהן.

28. א. תאר שניים מן האירועים המרכזיים ברומאן או בנובלה שלמדת, וכתוב באיזה שלב בעלילה אירועים אלה מתרחשים. כיצד אירועים אלה משפיעים על המשך העלילה? נמק והדגם את דבריך. (16 נקודות)

ב. כיצד בא ליד ביטוי באחד מן האירועים שכתבת עליהם בסעיף א קונפליקט מרכזי או בעיה העולים ביצירה?

הסבר והדגם את דבריך. (12 נקודות)

29. **שים לב:** על שאלה 29 תוכל לענות רק על פי אחד מן הרומאנים ברשימה שלפניך.

סיפור פשוט, עיר קסומה, ספר הדקדוק הפנימי, מר מאני, מקדמות, שירה, חיי נישואים, התגנבות יחידים, זיכרון דברים, והיום איננו כלה, החטא ועונשו, מאדאם בובארי, המשפט, אנה קארנינה, האמן ומרגריטה, אל המגדלור, בית בודנברוק, מאה שנים של בדידות, הקול והזעם, אור באוגוסט, הדבר

הסבר כיצד משפחה או היעדר משפחה משפיעים על ההתנהגות של הדמות המרכזית, על מצבה הנפשי ועל גורלה. בסס את דבריך על שתי דוגמאות מן הרומאן.

30. אל תיגע בזמיר / נל הרפר לי

מה הם הערכים המוצגים ברומאן באמצעות נקודת המבט של סקאוט? הסבר כיצד הערכים האלה באים לידי ביטוי בשניים מן האירועים ברומאן.
מהי הביקורת המשתמעת מתיאור אירועים אלה? הסבר והדגם את דבריך.

פרק חמישי – סיפור שלא נלמד

שים לב: פרק זה הוא חובה. ענה על שאלה 31 (16 נקודות).

31. סיפור שלא נלמד

לפניך שני סיפורים קצרצרים מאת אלכס אפשטיין,* קרא אותם וענה על שני הסעיפים א-ב שאחריהם.

מפתח נוסף

לאיש אחד היה סוד: הוא היה משכפל את המפתח לדירתו. לפחות פעם בשבוע. בגיל חמישים כבר היו לו מאות מפתחות. הוא החביא אותם בספרים, במעילים, במקפאי. בחלומותיו אף בלע אחדים מהם. בוקר אחד, כשיצא לחנות השכפול, פגש בחדר המדרגות את השכנה ממול. היא סיפרה שהיא נוסעת לקנדה, לבקר את בתה, ושאלה אם יהיה מוכן להשקות את הצמחים שלה. הוא כל כך הופתע שמיד ענה, "בשום פנים ואופן לא! כלומר, בשמחה". היא הבטיחה לעבור בערב ולתת לו את המפתח הרזרבי לדירתה. וכך היה. באותו לילה, במיטתו, מאושר כמו בפעם הראשונה, הוא הניח את המפתח שלה על הכרית השנייה.

אושר מסוים

זו אגדה קצרצרה על זוג אחד שהכרתי. הם כה התרחקו זה מזה, עד שערב אחד, רק כדי להגיע מהסלון לחדר השינה, היא הפעילה אפליקציית ניווט. ובפעם אחרת הם התכתבו באתר היכרויות וקבעו להיפגש בחצות, במרפסת. וכבר קרה שנתקלו זה בזו לפנות בוקר, בחדר הילדים, ועמדו שם ביחד כמה רגעים, בלי סיבה מיוחדת, מחזיקים ידיים.

א. הסבר כיצד הניכור והבדידות של הדמויות המרכזיות בסיפור "מפתח נוסף" ובסיפור "אושר מסוים" מעוצבים בכל אחד מן הסיפורים.
(10 נקודות)

ב. האם לדעתך בסיפורים יש תקווה להפגת הניכור והבדידות? הסבר והדגם את דבריך.
בתשובתך התייחס גם לשמותיהם של הסיפורים. (6 נקודות)

* אלכס אפשטיין – סופר ישראלי, יליד ברית המועצות, 1971. זוכה פרס ראש הממשלה לסופרים עבריים (2003 ו-2016). מספריו: **אהובתו של מטפס ההרים** (1999), **לקסם הבא אזדקק לכנפיים** (2012), **יד ראשונה מסופר** (2014).

בהצלחה!

נושאי הלימוד לבחינה בספרות

2 יחידות לימוד - שאלון מספר 005

1. מבנה תכנית הלימודים

פרקים	קבוצות
א. שירה	1. השירה העברית בימי-הביניים 2. שירי ביאליק 3. שירים מהמחצית הראשונה של המאה ה-20 4. שירים מהמחצית השנייה של המאה ה-20
ב. סיפור קצר	1. סיפורי עגנון 2. סיפור עברי מהמחצית הראשונה של המאה ה-20 3. סיפור עברי מהמחצית השנייה של המאה ה-20 עד המאה ה-21 4. סיפור מתורגם
ג. רומאן ונובלה	1. רומאן עברי 2. רומאן מתורגם 3. נובלה עברית 4. נובלה מתורגמת
ד. דרמה	1. טרגדיה של סופוקלס או של שקספיר 2. מחזה מודרני (עברי או מתורגם)

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ז

ספרות / 2 יחידות

2. מבנה הבחינה

- בבחינה יהיו חמישה פרקים כמפורט להלן:
 - שירה.
 - סיפור קצר.
 - דרמה.
 - רומאן ונובלה.
 - יצירה שלא נלמדה.
 - הפרק הרביעי והפרק החמישי הם פרקי חובה. הפרק החמישי הוא יצירה שלא נלמדה (שיר או סיפור). תוכנו של הפרק הרביעי עשוי להשתנות ממועד למועד. בהתאם לכך ישתנה תוכן הפרקים האחרים וישתנה סדרם. למשל, במועד מסוים יהיה הפרק הרביעי "רומאן ונובלה", ויתר הפרקים יהיו פרקי בחירה (שניים מבין שלושה, כמקובל כיום); במועד אחר יהיה הפרק הרביעי "שירה", והפרק "רומאן ונובלה" יהפוך לאחד מפרקי הבחירה, וכן הלאה.
 - להלן חלוקת הנקודות בין פרקי הבחינה: 28 נקודות לכל אחד מארבעת הפרקים הראשונים (על הנבחן לענות על שלושה פרקים) ו-16 נקודות לפרק החמישי.
- סך-הכול – 100 נקודות.

3. נושאי הלימוד

פרק א – שירה

קבוצה ראשונה – שירת ימי-הביניים

יש ללמוד ארבעה שירים – שיר אחד מכל קבוצת שירים (א'-ד'):

א	ר' יהודה הלוי	ישנה בחיק ילדות
	ר' שלמה אבן גבירול	שחי לאל; טרם היותי
ב	ר' יהודה הלוי	יפה נוף; לבי במזרח; הבא מבול

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ז

ספרות / 2 יחידות

ג	ר' שלמה אבן גבירול	מליצתי בדאגתי הדופה
	ר' שמואל הנגיד	הים ביני ובינך
	טדרוס אבולעאפיה	חי אהבה
ד	ר' משה אבן עזרא	כתנות פסים
	ר' שלמה אבן גבירול	ראה שמש; לאטך דברי שירך

(כל השירים מתוך: שירמן חיים, **השירה העברית בספרד ובפרובנס**, מוסד ביאליק, 1960)

הערה: ברשימה זו יחולו שינויים מדי כמה שנים.

קבוצה שנייה – שירי ביאליק

יש ללמוד **ארבעה** שירים – שיר **אחד** מכל קבוצת שירים (א'-ד'):

א	לא זכיתי באור מן ההפקר; ואם ישאל המלאך; חוזה לך ברח
ב	לבדי
ג	הכניסיני תחת כנפך; ציפורת; עם דמדומי החמה
ד	על השחיטה

(**שירים**, מהדורה מדעית, דביר, תשמ"ג-תש"ן; וכן: **ח"נ ביאליק, השירים**, בעריכת אבנר הולצמן, דביר,

4002; וכן: פרויקט בן יהודה).

הערה: ברשימה זו יחולו שינויים מדי כמה שנים.

קבוצה שלישית – שירים מהמחצית הראשונה של המאה ה-20

יש ללמוד **חמישה** שירים – שיר **אחד** מרשימת השירים של כל אחד מהמשוררים האלה:

א	אלתרמן נתן	ירח, ליל קיץ, עוד אבוא אל ספך (שירים משכבר: כוכבים בחוץ , הקיבוץ המאוחד, 1999); שיר משמר (חגיגת קיץ , מחברות לספרות, 1965).
ב	גולדברג לאה	אורן, ולא היה בינינו אלא זהר, האמנם עוד יבואו ימים, הסתכלות בדבורה (שירים , כרכים א-ג, בעריכת: ט' ריבנר, ספרית פועלים, 1973)

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ז

ספרות / 2 יחידות

ג	גריןברג אורי צבי	שיר אמי והנחל, שיר נס השיר, תפילה אחרונה, אליהו הנביא (ששה מיליונים כוסות אליהו). (כל כתבי אצ"ג, מוסד ביאליק, ירושלים, 1990-2001).
ד	טשרניחובסקי שאול	אומרים ישנה ארץ (ארץ שכורת שמש), ראי אדמה, שיר ב מתוך שירים לאילאיל, לא רגעי שנת. (כל כתבי שאול טשרניחובסקי, עם עובד, 1990; וכן: שירי טשרניחובסקי, דביר, תשכ"ח)
ה	רחל	פגישה, חצי פגישה; מיכל; רק על עצמי; באחד גלגולי (שירת רחל, דבר, 1977; וכן: פרויקט בן יהודה).

קבוצה רביעית – שירים מהמחצית השנייה של המאה ה-20

יש ללמוד ארבעה שירים – מנושא נבחר אחד בהתאם להוראות האלה:

יש לבחור נושא אחד מארבעת הנושאים: זהויות; מה זאת אהבה?; לחיות בארץ-ישראל;

שירים בעקבות השואה.

זהויות

1	יהודה עמיחי: כל הדורות שלפני (שירי יהודה עמיחי, כרך 2, שוקן, 2004)	או	ארז ביטון: דברי רקע ראשוניים (ציפור בין יבשות, הקיבוץ המאוחד, 1990)
2	חיים גורי: אודיסס (השירים, כרך א', הקיבוץ המאוחד, 1998)	או	יונה וולך: יונתן (תת הכרה נפתחת כמו מניפה, הקיבוץ המאוחד, 1992)
3	שמעון אדף: שדרות (המונולוג של איקרוס, גוונים, 1997)	או	זלדה: שני יסודות (שירי זלדה, הקיבוץ המאוחד, 1985)
4	נידאא ח'ורי: הדיברות (מס' 2) (בגוף אחר, מבחר שירים, 1987-2010, קשב לשירה, 2011)	או	רוני סומק: שיר פטריוטי (מחתרת החלב, זמורה ביתן, 2005)

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ז

ספרות / 2 יחידות

מה זאת אהבה?

1	דליה רביקוביץ: חול אפסי (כל השירים עד כה, הקיבוץ המאוחד, 1995)	או	נתן זך: כשצלצלת רעד קולך (כל השירים ושירים חדשים, כרך א', הקיבוץ המאוחד, 2008)
2	אברהם חלפי: עטור מצחך (שירים, כרך א', הקיבוץ המאוחד, 1987)	או	פרץ בנאי: כי אהבה היא צורך (קשת וכידון, ספרית פועלים, 1985)
3	נתן זך: שיר לאוהבים הנבונים (כל השירים ושירים חדשים, כרך א', הקיבוץ המאוחד, 2008)	או	ט. כרמי: חוה ידעה (ט. כרמי, מבחר 1951-1994, דביר, 1994)
4	זלדה: כאשר היית פה (שירי זלדה, הקיבוץ המאוחד, 1985)	או	יהודה עמיחי: וכל הנשים אמרו (דוד מלך ישראל חי וקיים, שיר מספר 7, שירי יהודה עמיחי, כרך 5, שוקן, 2004)

לחיות בארץ-ישראל

1	חיים גורי: ירושה (השירים, כרך א', הקיבוץ המאוחד, 1998)	או	אמיר גלבע: שיר בבוקר בבוקר (כל השירים, כרך א', הקיבוץ המאוחד, 1994)
2	משה דור: גם הנוטשים (עוברים את הנהר, זמורה ביתן, 1998)	או	אריה סיון: אני בסך הכול (ערבון, מבחר שירים 1957-1997, הקיבוץ המאוחד, 2002)
3	יהודה עמיחי: תיירים (שירי יהודה עמיחי, כרך 3, שוקן, 2004)	או	יצחק לאור: אהבת הארץ (שירים 1974-1992, הקיבוץ המאוחד, 2002)
4	ארז ביטון: תקציר שיחה (ציפור בין יבשות, הקיבוץ המאוחד, 1990)	או	נתן יונתן: לאן היינו הולכים (שירים בכסות הערב, מבחר מכל שיריו, ידיעות אחרונות, 2004)

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ז

ספרות / 2 יחידות

שירים בעקבות השואה

1	מאיר ויזלטיר: אבא ואמא הלכו לקולנוע (קיצור שנות השישים, שירים, 1959-1972, הקיבוץ המאוחד, 1984)	או	דן פגיס: טיוטת הסכם לשילומים (כל השירים, הקיבוץ המאוחד, 1991)
2	טוביה ריבנר: שם אמרתי (ואל מקומי שואף, ספריית פועלים, 1990)	או	אמיר גלבע: יצחק (כל השירים, כרך א', הקיבוץ המאוחד, 1994)
3	דן פגיס: כתוב בעיפרון בקרון החתום (כל השירים, הקיבוץ המאוחד, 1991)	או	אבנר טריינין: כתונת איש המחנות (הר זיתים, אגודת שלם, 1969)
4	אסתר אטינגר: היער השחור (לילה ויום, הקיבוץ המאוחד, 2011)	או	בן ציון תומר: ילדי הצל (על קו המשווה, עקד, 1969)

פרק ב – סיפור קצר

במסגרת הסיפור הקצר יילמדו **שישה** סיפורים בסך הכול, כמפורט להלן: **שני** סיפורים מן הקבוצה הראשונה - סיפורי עגנון (או **אחת** מיצירותיו כמפורט להלן), **שני** סיפורים מן הספרות העברית - אחד מן הקבוצה השנייה ואחד מן הקבוצה השלישית, ו**שני** סיפורים מן הקבוצה הרביעית - סיפורים מתורגמים.

הערה:

– במועד קיץ תשע"ז, אחת מן השאלות בפרק "סיפור קצר" תהיה על הסיפור "הַסִּיף" מאת שמואל יוסף עגנון.

– במועד קיץ תשע"ז, אחת מן השאלות בפרק "סיפור קצר" תהיה על הסיפור "רעידת אדמה בצ'ילה" מאת היינריך פון קלייסט.

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ז

ספרות / 2 יחידות

קבוצה ראשונה – סיפורי שמואל יוסף עגנון

יש ללמוד שתיים מבין היצירות האלה:

המטפחת; עגונות (אלו ואלו, שוקן, 1998); האדונית והרוכל; מדירה לדירה; התזמורת (סמוך ונראה, שוקן, 1998); פנים אחרות; הרופא וגרושתו (על כפות המנעול, שוקן, 1998); המלבוש; תהילה; עם כניסת היום; פרנהיים (עד הנה, שוקן, 1998); "הסיף" (תכריך של סיפורים, שוקן, 2011); שבועת אמונים* (עד הנה, שוקן, 1998); בדמי ימינו*; גבעת החול* (על כפות המנעול, שוקן, 1998)

* בשל אורכן, כל אחת משלוש היצירות שלעיל המסומנות בכוכבית תיחשב כחלופה לשני סיפורים.

קבוצה שנייה – סיפור עברי מהמחצית הראשונה של המאה ה-20

יש ללמוד סיפור אחד מבין הסיפורים האלה:

אברמוביץ' ש"י (מנדלי מו"ס): שם ויפת בעגלה (סיפורים קטנים, דביר לעם, 1950)

בארון דבורה: שפרה; פראדל (פרשיות, מוסד ביאליק, 1968)

בורלא יהודה: אתנן (כתבי יהודה בורלא: מרננת, דבר-מסדה, תשכ"ב)

ברדיצ'בסקי מיכה יוסף: קלונימוס ונעמי (כתבי מיכה יוסף ברדיצ'בסקי, דביר, 1965; וכן: <http://benyehuda.org/berdi> – מיכה יוסף: פרויקט בן יהודה)

ברנר יוסף חיים: המוצא; עוולה (בין מים למים, הקיבוץ המאוחד, 1980; וכן: ילקוט לבתי-הספר, הקיבוץ המאוחד, 1969; וכן: פרויקט בן יהודה – <http://benyehuda.org/brenner>)

ברקוביץ' יצחק דב: כרת; תלוש (כתבי י"ד ברקוביץ', כרך א', דביר, 1964; וכן: סיפורים נבחרים, דביר לעם, 1953)

גנסין אורי: סעודה מפסקת (כל כתביו, ספריית פועלים/ הקיבוץ המאוחד, 1982; וכן פרויקט בן יהודה – <http://benyehuda.org/gnessin>)

הזו חיים: אדם מישראל; שלולית גנוזה (סיפורים נבחרים, דביר, 1974)

פרץ יהודה לייב: שמע ישראל (כל כתבי י"ל פרץ, כרך א', דביר, 1962); בין שני הרים (שם, כרך ב'; וכן: פרויקט בו יהודה – <http://benyehuda.org/perets>)

שופמן גרשום: הערדל; נקמה של תיבת זמרה; הניה (כל כתבי גרשום שופמן, כרך א', דביר ועם עובד, 1960)

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ז

ספרות / 2 יחידות

שטיינברג יעקב: בת הרב; העיוורת; בת ישראל; בין לבני הכסף (ילקוט סיפורים, יחדיו, 1981)
שמי יצחק: הבריחה; בין חולות הישימון (שישה סיפורים, ספריית תרמיל, משרד הביטחון, 1984; וכן:
סיפורי יצחק שמי, ניומן, 1971)

קבוצה שלישית – סיפור עברי מהמחצית השנייה של המאה ה-20 עד המאה ה-21

יש ללמוד סיפור אחד מבין הסיפורים האלה:

איני לאה: עד שיעבור כל המשמר כולו (גיבורי קיץ, הקיבוץ המאוחד, 1991)
אלוני ניסים: שמיל; להיות אופה (הינשוף, ספריית תרמיל, 1975; וכן: הינשוף, סדרת קלאסי כיס, עם עובד, 1997)
אפלפלד אהרון: שלושה; עשן; סיפור אהבה; ברטה (עשן, עכשיו, 1962); המצוד; קיטי (בגיא הפורה, שוקן, 1963)
בלס שמעון: בעיר התחתית (בעיר התחתית, ספריית תרמיל, משרד הביטחון, 1979)
בן נר יצחק: קולנוע; משחקים בחורף (שקיעה כפרית, עם עובד, 1976)
ברדוגו סמי: שוק; חיזו בטטה (ילדה שחורה, בבל, 1999)
גוטפרינד אמיר: גלויה מוואלדזה (אחוזות החוף, זמורה ביתן, 2002)
הנדל יהודית: סיפור בלי כתובת (כסף קטן, הקיבוץ המאוחד, 1988)
יהושע אברהם ב': מסע הערב של יתיר; שתיקה הולכת ונמשכת של משורר, גאות הים (כל הסיפורים, הקיבוץ המאוחד, 1993)
כהנא-כרמון עמליה: נעימה ששון כותבת שירים (בכפיפה אחת, הקיבוץ המאוחד, 1971); הינומה (שדות מגנטיים, הקיבוץ המאוחד, 1977)
ליברכט סביון: חדר על הגג (תפוחים מן המדבר, ספריית פועלים, 1986)
מגד אהרון: יד ושם (ישראל חברים, הקיבוץ המאוחד, 1963)
מטלון רונית: אח קטן; ילדה בקפה (זרים בבית, הקיבוץ המאוחד, 1992)
ס' יזהר (סמילנסקי): השבוי (חרבת חזעה ועוד שלושה סיפורי מלחמה, זמורה ביתן, 1989)
עוז עמוס: דרך הרוח; נוודים וצפצ (ארצות התן, עם עובד, 1989)
קנז יהושע: התרנגולת בעלת שלוש הרגליים (מומנט מוסיקלי, הקיבוץ המאוחד, 1980)
קסטל-בלום אורלי: שפרה (לא רחוק ממרכז העיר, עם עובד, 1987)

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ז

ספרות / 2 יחידות

קרת אתגר: צפירה (צינורות, עם עובד, 1992)

שחר דוד: מעשה ברוקח ובגאולת העולם; דברים שבטבע האדם; על הצללים והצלם (מותו של האלוהים הקטן, שוקן, 1970)

תמוז בנימין: מעשה בעץ זית; תחרות שחייה (סיפורים, כתר, 1987)

קבוצה רביעית – סיפור מתורגם

יש ללמוד שניים מבין הסיפורים האלה:

אידריס יוסוף: מספר ארבע (מקום על-פני האדמה, ון-ליר, 1986)

אל חכים תאופיק: על חוד התער (סיפורים ערביים, משרד הביטחון, סיפורים פלשתיניים)

באבל יצחק: מעשה בשוככי (סיפורים, ספריית פועלים, 1969); בן הרבי (חיל הפרשים ועוד סיפורים, כתר, 1987)

בשבים-זינגר יצחק: המפתח (המפתח, ספריית פועלים, 1978); גימפל תם (חורבן קרשב ועוד סיפורים, כרמל, 2000)

בוקצ'יו ג'ובאני: הבז (דקאמרון – ספר עשרת הימים, כרמל, 2000)

גוגול ניקולאי וסילייביץ': האדרת (סיפורים פטרבורגיים, הקיבוץ המאוחד, 1992)

גבריאל גרסיה מרקס: איש זקן מאוד עם כנפיים עצומות (הסיפור העצוב שלא ייאמן על ארנדירה התמה וסבתה האכזרית, שוקן, 1986)

דוקטורוב אדגר לורנס: הסופר במשפחה (חיי המשוררים, זמורה ביתן, 1988)

המינגוויי ארנסט: הרוצחים (גברים ללא נשים, זמורה ביתן, 1988)

לוי פרימו: התלמיד (זמן שאול, הקיבוץ המאוחד, 1988)

מופסן גי דה: העלמה פרל (הירושה, עם עובד, 1977)

מחפוז ג'יב: אחרי עשרים שנה (מקום על פני האדמה, ון-ליר, 1986); בית בעל שם רע; הפנסיונר (הגנב והכלבים וסיפורים אחרים, ספריית פועלים, 1970)

מנספילד קתרין: הזבוב (הספרות כרך א' 2, 1968)

נבוקוב ולדימיר: רגע של חסד (תריסר רוסים, הקיבוץ המאוחד, 1994)

סלינגר ג'רום דוד: יום נפלא לדגי בננה; מר קרסולי שלנו בקונטיקט (לאסמה – באהבה ובסאוב, מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור, 1979)

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ז

ספרות / 2 יחידות

עזאם סמירה: השעון והאדם (סיפורים פלשתיניים, עקד, 1970)

פו אדגר אלן: הבור והמטוטלת (הבור והמטוטלת, סדרת קלאסי כיס, עם עובד, 1997); אלאונורה (מעשי הרצח ברחוב מורג, מחברות לספרות, 1965)

פוקנר ויליאם: ורד לאמילי (סימן קריאה 1, 1972; ורד לאמילי – מסתורין ואהבה, עקד, 1993); אמבר מובער (סימן קריאה 1, 1972)

פיילי גרייס: שיחה עם אבי (סימן קריאה 16–17, 1973; סיפורים אמריקאיים משנות ה-60 וה-70, עם עובד, 1993)

פינק אידה: הגן המפליג למרחקים; סיפורים; המחבוא (הגן המפליג למרחקים, ספריית פועלים 1988; וכן: כל הסיפורים, עם עובד, 2004)

צ'כוב אנטון פבלוביץ': כינורו של רוטשילד; יגון (מבחר סיפורי צ'כוב לבתי ספר, טברסקי, 1966)

קלייסט הינריך פון: רעידת אדמה בצ'ילי (קולהאס ואחרים), הקיבוץ המאוחד, 2002

קפקא פרנץ: גזר הדין (גזר הדין וסיפורים אחרים, עם עובד, 1997)

קרבר ריימונד: דבר קטן וטוב; נוצות; קתדרלה (דבר קטן וטוב, כתר, 1986)

שלום עליכם: אהבתי הראשונה (הסיפור הקצר, ספריית פועלים, 1977)

פרק ג – רומאן ונובלה

יש לבחור אחת מבין האפשרויות האלה:

1. רומאן אחד או נובלה אחת מן הרשימה שבארבע קבוצות היצירות שלהלן.
2. רומאן אחד מן הקבוצה הראשונה או מן הקבוצה השנייה, המסומן בכוכבית.

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ז

ספרות / 2 יחידות

שימו לב: מומלץ שבמהלך לימודיהם יקראו הנבחנים, על-פי בחירתם ותוך התייעצות עם המורה, **לפחות שישה ספרים** בנוסף לרומאנים ו/או לנובלות שיילמדו במסגרת פרק זה. במסגרת הקריאה החופשית הזו נבחנים רשאים לקרוא גם רומאנים וקובצי סיפורים המופיעים בתכנית הלימודים.

קבוצה ראשונה – רומאן עברי

- אורפז יצחק: **מסע דניאל** (עם עובד, 1986)
- איתן רחל: **ברקיע החמישי** (עם עובד, 1976)
- אפלפלד אהרון: **תור הפלאות** (הקיבוץ המאוחד, תשל"ח); **קטרינה** (כתר, 1989)
- באר חיים: **נוצות** (עם עובד, 1992); **חבלים** (עם עובד, 1998)
- בן נר יצחק: **בוקר של שוטים** (כתר, 1992)
- ברבש בני: **מי פירסט סוני** (הקיבוץ המאוחד, 1994)
- ברטוב חנוך: **פצעי בגרות** (עם עובד, 1969)
- בר-יוסף יהושע: **עיר קסומה*** (הקיבוץ המאוחד, 1979)
- גרוסמן דוד: **ספר הדקדוק הפנימי*** (הקיבוץ המאוחד, 1991); **מומיק** (הקיבוץ המאוחד, 2006)
- הנדל יהודית: **החמסין האחרון** (הקיבוץ המאוחד, 1993)
- יהושע אברהם ב': **המאהב** (שוקן, 1981); **מר מאני*** (הקיבוץ המאוחד, 1993); **השיבה מהודו** (הקיבוץ המאוחד, 1994); **שליחותו של הממונה על משאבי אנוש** (הקיבוץ המאוחד, 2004)
- לפיד שולמית: **גיא אוני** (כתר, 1982)
- מגד אהרון: **החי על המת** (עם עובד, 1974); **פויגלמן** (עם עובד, 1987); **מסע באב** (עם עובד, 1980)
- מיכאל סמי: **חצוצרה בוואדי** (עם עובד, 2003); **חסות** (עם עובד, 1979)
- נבו אשכול: **ארבעה בתים וגעגוע** (זמורה ביתן, 2004)
- ס' יזהר (סמילנסקי): **מקדמות*** (זמורה ביתן, 1992)
- עגנון שמואל יוסף: **סיפור פשוט*** (כל סיפורי ש"י עגנון, כך ג': **על כפות המנעול**, שוקן, 1998; וכן: **סיפור פשוט** (כולל הערות וביאורים, שוקן, 1998); **שירה*** (שוקן, 1999)
- עוז עמוס: **מיכאל שלי** (עם עובד, 1990); **מנוחה נכונה** (עם עובד, 1983); **קופסה שחורה** (עם עובד, 1996)
- עמיר אלי: **מפריח היונים** (עם עובד, 1993)

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ז

ספרות / 2 יחידות

- פוגל דוד: חיי נישואים* (הקיבוץ המאוחד, 2000)
- קורן ישעיהו: לוויה בצהריים (מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור, 1974)
- ק' צטניק: השעון (מוסד ביאליק, 1972)
- קנז יהושע: התגנבות יחידים* (עם עובד, 2006); מחזיר אהבות קודמות (עם עובד, 1997)
- קניוק יורם: חימו מלך ירושלים (עם עובד, 2003); אדם בן כלב (ספריית פועלים, 1987)
- ראובני אהרון: שמות (עם עובד, 1969)
- רביניאן דורית: החתונות שלנו (עם עובד, 1999)
- שבתאי יעקב: זיכרון דברים* (מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור, 1977)
- שדה פנחס: החיים כמשל (שוקן, 2002)
- שחם נתן: רביעיית רוזנדרוף (עם עובד, 1987)
- שלו מאיר: רומן רוסי (עם עובד, 1988); כימים אחדים (עם עובד, 1994); יונה ונער (עם עובד, 2006)
- שמיר משה: הוא הלך בשדות (עם עובד, 1972); במו ידיו: פרקי אליק (עם עובד, 1972)
- תמוז בנימין: מינוטאור (הקיבוץ המאוחד, 1980); רקוויאם לנעמן (זמורה-ביתן-מודן, 1978)

קבוצה שנייה – רומאן מתורגם

- אוסטר פול: ארמון הירח (עם עובד, 1977); מוסיקת המקרה (עם עובד, 1992)
- אורוול ג'ורג': 1984 (עם עובד, 1972)
- אז'אר אמיל (גארי רומן): כל החיים לפניו (עם עובד, 1984)
- אייטמטוב צ'ינגיס: והיום איננו כלה (עם עובד, 1994)
- אליוט ג'ורג': הטחנה על שפת הפלוס (כרמל, 1998)
- גולדינג ויליאם ג'רלד: בעל זבוב (עם עובד, 1972)
- בולגקוב מיכאיל: האמן ומרגריטה* (ידיעות אחרונות – ספרי חמד, 1999)
- בל היינריך: המוקיון (מסדה, 1971)
- בלזק אונוורה דה: אבא גוריו (הקיבוץ המאוחד, 1992); הדודן פונס (עם עובד, 1981)
- ברונטה אמילי: אנקת גבהים (כתר, 1990)
- ברונטה שרלוט: ג'יין אייר (זמורה ביתן, 1987)

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ז

ספרות / 2 יחידות

- בשביס-זינגר יצחק: העבד (עם עובד, 2004)
- גארי רומן: עפיפונים (עם עובד, 1983)
- גרין גרהם: מסעותי עם דודתי (עם עובד, 1989)
- דה לוקה ארי: הר אדוני (הקיבוץ המאוחד, 2003)
- דוסטויבסקי פ"מ: החטא ועונשו* (ידיעות אחרונות, 1995)
- דיקנס צ'רלס: תקוות גדולות (ספריית פועלים, 1983); דוד קופרפילד (דביר וזמורה ביתן, 1987)
- הסה הרמן: נרקיס וגולדמונד (שוקן, 1975)
- הרפר לי: אל תיגע בזמיר (עם עובד, 2003)
- וולף וירג'יניה: אל המגדלור* (מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור, סימן קריאה, 1975)
- ויילד אוסקר: תמונתו של דוריאן גריי (אור-עם, 1984; וכן: חנות ספרים, 1998)
- טולסטוי לב: אנה קרנינה* (עם עובד, 1999)
- מאן תומס: בית בודנברוק* (עם עובד, 1986)
- לורנס דיוויד הרברט: בנים ואוהבים (שוקן, 1981)
- מארקס ג' גרסיה: מאה שנים של בדידות* (עם עובד, 1972); אהבה בימי כולרה (עם עובד, 1989)
- מוריסון טוני: העין הכי כחולה (הקיבוץ המאוחד, 1996)
- מלמוד ברנרד: העוזר (עם עובד, 1979)
- ממי אלבר: נציב מלח (עם עובד, 1964)
- סלינגר ג'ורג'ס: דיוויד: התפסן בשדה השיפון (עם עובד, 1975)
- סראמגו ז'וזה: על העיוורון (הקיבוץ המאוחד, 2000)
- פוקנר ויליאם: הקול והזעם* (ספריית פועלים, 1973); אור באוגוסט* (ספריית פועלים, 1968)
- פיצג'רלד פ' סקוט: גטסבי הגדול (הקיבוץ המאוחד, 1999); ענוג הוא הלילה (עם עובד, 1973)
- פלובר גוסטב: מאדאם בובארי* (הקיבוץ המאוחד, 1991)
- פרלה יהושע: יהודים סתם (הקיבוץ המאוחד, 1992)
- פריש מקס: הומו פאבר (ספריית פועלים, 1982)
- קאמי אלבר: הדבר (עם עובד, 2001); הזר (עם עובד ומסדה, 1985); אדם הראשון (עם עובד, 1995)
- קונדרה מילן: ספר הצחוק והשכחה (זמורה ביתן, 1981)
- קזנצאקיס ניקוס: חייו ומעלליו של אלכסיס זורבס (זורבה היווני) (עם עובד, 1995)
- קפקא פרנץ: המשפט* (שוקן, 1992)

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ז

ספרות / 2 יחידות

קבוצה שלישית – נובלה עברית

- אורפז יצחק: נמלים (שלוש נובלות, עם עובד, 1972; וכן: גוונים 1997)
- ביאליק חיים נחמן: מאחורי הגדר, (ביאליק – סיפורים, דביר, 1956; וכן: פרויקט בן יהודה – <http://benyehuda.org/bialik>)
- בן נר יצחק: עתליה (אחרי הגשם: שלושה סיפורים, כתר, 1979)
- הראבן שולמית: נביא; אחרי הילדות; שונא הנסים (צימאון, דביר, 1996)
- טביב מרדכי: כינורו של יוסי (עם עובד, 1964)
- יהושע אברהם ב': שלושה ימים וילד (כל הסיפורים, הקיבוץ, המאוחד, 1993)
- כהנא-כרמון עמליה: לב הקיץ לב האור (בכפיפה אחת, הקיבוץ המאוחד, 1971; וכן: כאן נגור: חמש נובלות, הקיבוץ המאוחד, 1996)
- ס' זיהר (סמילנסקי): חרבת חזעה (ארבעה סיפורים, הקיבוץ המאוחד, 1984; וכן: סיפור חרבת חזעה ועוד שלושה סיפורי מלחמה, זמורה ביתן, 1989)
- סרי דן בניה: עוגיות המלח של סבתא סולטנא (כתר, 1988)
- קסטל-בלום אורלי: המינה לזיה (כתר, 1995); רדיקלים חופשיים (רדיקלים חופשיים, כתר, 2000)

קבוצה רביעית – נובלה מתורגמת

- אייטמטוב צ'ינגיס: ג'מילה (כרמל, 2005)
- הראבל ברהומיל: העיירה שבה נעצר הזמן (עקד, 1994)
- בולגאקוב מיכאיל: לב של כלב (כפתור, תשמ"ט)
- המינגווי ארנסט: הזקן והים (עם עובד, 1980)
- זיסקינד פטריק: היונה (עם עובד, 1986)
- מאן תומס: טוניו קריגר; מוות בוונציה (מוות בוונציה וסיפורים אחרים, הקיבוץ המאוחד, 1988)
- מוריאק פרנסואה: הנשיקה למצורע; הורתו (הנשיקה למצורע, עם עובד, 1981)
- מלוויל הרמן: ברטלבי (משרד הביטחון, ספריית תרמיל, 1988; וכן: המעורר מס' 2, 1997); וכן: מחווה לשישה סיפורים של המאה התשע-עשרה, בעריכת נילי מירסקי, עם עובד, 2006.

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ז

ספרות / 2 יחידות

פרק ד – דרמה

יש ללמוד שני מחזות: טרגדיה אחת (מאת סופוקלס או מאת שקספיר) מן הקבוצה הראשונה, ומחזה אחד נוסף, (עברי או מתורגם), מבין המחזות שבקבוצות השנייה והשלישית.

קבוצה ראשונה – טרגדיה מאת סופוקלס או מאת שקספיר

סופוקלס: אנטיגונה (דביר, 1970; וכן: מוסד ביאליק, 1971; וכן: שוקן, 1990);

אדיפוס (מוסד ביאליק, 1971; וכן: שוקן, 1994)

שקספיר ויליאם: המלט (אור-עם, 1973; וכן: דביר, 1981); **מקבת** (הקיבוץ המאוחד, 1971; וכן: עם עובד, 1986); **המלך ליר** (מוסד ביאליק, 1971; וכן: אור-עם, 1994); **אותלו** (דביר, 1991); **רומיאו ויוליה** (הקיבוץ המאוחד, 1985)

קבוצה שנייה – מחזה מתורגם

איבסן הנריק: בית בובות (אור-עם, 1983)

ברכט ברטולד: מעגל הגיר הקווקזי (אור-עם, 1984); **אימא קוראז'** (עם עובד, 1986)

דירנמט פרידריך: ביקור הגברת הזקנה (אור-עם 1983)

ויליאמס טנסי: ביבר הזכוכית (אור-עם, 1982); **חשמלית ושמה תשוקה** (אור-עם, 1985)

לורקה גרסיה פדריקו: ירמה (מחזות, הקיבוץ המאוחד, 1965; וכן: עם עובד, 1988)

מילר ארתור: מותו של סוכן (אור-עם, 1986)

סטרינדברג אוגוסט: העלמה יוליה (אור-עם, 1985)

פינטר הרולד: החדר (אור-עם, 1988)

פירנדלו לואיג'י: שש נפשות מחפשות מחבר (מרכז ישראלי לדרמה, 1990)

צ'כוב אנטון: גן הדובדבנים; שלוש אחיות (ארבעה מחזות, עם עובד, 1973)

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ז

ספרות / 2 יחידות

קבוצה שלישית – מחזה עברי

- אלוני נסים: הכלה וצייד הפרפרים (הקיבוץ המאוחד, 1980); הנסיכה האמריקאית (עמיקם, 1963);
אכזר מכל המלך (ידיעות אחרונות, ספרי חמד, 1997)
בן שמחון גבריאלי: מלך מרוקאי (עדי, 1980)
בר יוסף יוסף: אנשים קשים (מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור, 1983)
ליון חנוך: חפץ (חפץ ואחרים, הקיבוץ המאוחד, 1988); הילד חולם (מלאכת החיים ואחרים, הקיבוץ
המאוחד, 1991)
לפיד שולמית: רכוש נטוש (אור-עם, 1991)
סובול יהושע: ליל העשרים (אור-עם, 1990); גטו (אור-עם, 1989)
שבתאי יעקב: נמר חברבורות (הקיבוץ המאוחד, 1985)
תומר בן ציון: ילדי הצל (עמיקם, 1963)